

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Exordium De pudicitia matrimonii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

BERNARDINI SCARDEONII
PRESBY. PATAVINI DE CASTITATE
LIBER SEXTVS.

EXORDIVM.

DE PVDICITIA MATRIMONII.

IN principio equidem de castitate dicere proposuissem, statueram sane mecum ad comprimendos libidinis insultus, imbecillitati dumtaxat meæ suppetias ferre: mihi que (ut aiunt) & musis canere. Hoc enim rebar me ab eiusmodi concupiscentiis abstinere tantisper posse, donec tota mente honestis studiis, & sollicitis commentationibus assiduus occuparer. Subiit postmodum haud abire fore, nec abesse ab officio sacerdotis, impudicitiam etiam quorūdam ex nostro ordine, idoneis exhortationibus, ac etiam reprehensionibus (ubi opus fuisset) nō tam meis, quā etiam sapientissimorum uirorum sententiis redarguere. Cæterum interscribendum (ut fit) dum aliud ex alio prouenit, cœpi uelle omnibus in commune consulere ac nihil quicquam prætermittere intentatum, quod in ea re, aut ad animæ salutem, aut ad uitæ honestatem facere uideretur. Et ita sensim, & quasi furtim, diuino (ut credo) afflatus flamine incidi in hunc amorem scribendi: atque sic de pudicitia conjugatorum multa passim accumulare studui quæ huic loco mihi uisa sunt cōuenire, & quæ prodesse multis, & obesse nullis possent. Interim uero dum accurate id præstare multa opera cōamur, liber creuit: & quum urceus à me cœpisset effingi, currente rota, exiit è manibus amphora. Euenit hic nobis in hac re ut de pane illo euangelico legitur qui, antequam distribueretur

retur, quinq; tantum panes fuerant: et ubi dispartiti sunt, duodecim cophinos, saturatis ex eo tot milibus hominum postea compleuerunt. Sicut ergo panis ille exiguus dū fragitur, & dispartitur, accreuit: ita & opus nostrū primo quidem tenue dum scribitur, & attractatur, ingens uolumen efficitur. Nec ab re certe factum, omnibus enim debitores sumus: nam & Apōstolus. Omnia (inquit) om-
 1 Cor. 9.
 nibus factus sum, ut omnes facerem saluos. Quamobrem quum pleriq; hominum coniugatorum abusi licentia nuptiarum foede cōmiscendo sese tam cū alienis foeminis, quā eīam cum propriis uxoribus peccēt, & cōingalis continentiae impudenter metam transiliant: operæ precium uisus sum facere, si & hos ipsos, tam ex officio sacerdoti, quā ex inst. tuto opere adhorter, & moneam ut alienis toris insidiari desistant: atq; simul ut pudice sese habeant in coniugiis et nolint atrectare uxores proprias impudentius, quā par sit, & quā soleant fornicatores & adulteri alienas. Quamobrem boni & candidi lectores oratos uos uelim, ne nostros labores contempnedos putetis, arbitantes uestris oculis, & auribus profus indignos, q̄ eos de castitate inscriptos prima statim fronte legistis. Per legite quæso omnia sedulo, & cognoscite: nec uereamini hic quoq; aliquid fucis sui ac fortasse perituri alioqui temporis impartiri: non uos, credo pigebit: et ego si impetrauero satis mihi repensum, atq; plene satisfactū putabo. Paucis autē uobiscum de industria agendum censui, parique consilio sermonem hunc nostrum multa orationis uarietate respersi: ne mihi forte contingat, quod per multis scriptoribus quotidie uidemus accidere, qui uel propter prolixitatem abiiciuntur ab occupatis, uel propter ruditatē, à delicatioribus cōtemnuntur.

De matrimonio, & eius commodis. Cap. I.

Quæ ualis autem quantaq; fuerit semper apud omnes gentes sanctitas matrimonii, ac uis eius, tam
 DD ii